

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] religio sit eadem cum sanctitate? 8

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

actus quasi secundarios, & ad interiores actus ordinatos.

Ad primum ergo dicendum, quod dominus loquitur quantum ad id quod est principale & per se intentum in cultu diuino.

Ad secundum dicendum, quod huiusmodi exteriora non exhibentur Deo, quasi his indigeat, secundum illud Psal. 49. Nunquid manducabo carnes taurorum, aut sanguinem hircorum potabo? Sed exhibentur Deo tanquam signa quedam interiorum, & spiritualium operum, quæ per se Deus acceptat. Unde * August. dicit in 10. de ciuit. Dei. Sacrificium visibile, inuisibilis sacrificij sacramentum, id est, sacrum signum est.

*l. 10. c. 7.
inter pro.
& mediū
10. 5.*

Ad tertium dicendum, quod idololatræ deridentur ex hoc, quod ea quæ ad homines pertinent, idolis exhibebant, non tanquam signa excitantia eos ad aliqua spiritualia, sed tanquam per se eis accepta: & præcipue quia erant vana & turpia.

ARTIC. VIII.

Utrum religio sit idem sanctitati?

433

AD octauum sic proceditur. Videtur, quod religio non sit idem sanctitati. Religio enim est quedam specialis virtus, ut * habitum est. Sanctitas autem dicitur esse generalis virtus. Est enim faciens fideles, & seruantes ea quæ ad Deum sunt iusta, ut Andronicus dicit. Ergo sanctitas non est idem religioni.

*ar. 4 huius
ius 2.*

¶ 2 Præterea, Sanctitas munditiam importare videtur. Dicit enim Dionys. 12. cap. de diuin. nomin. quod sanctitas est ab omni immunditia libera, & perfecta, & omnino immaculata munditia. Munditia autem maxime videtur pertinere ad temperantiam, quæ turpitudines corporales excludit. Cum ergo religio ad iustitiam pertineat, videtur quod sanctitas non sit idem religioni.

¶ 3 Præterea, Ea quæ diuiduntur ex opposito, non sunt idem, sed in quadam enumeratione partium iu-

q. 80. a. 4. stitiz sanctitas condiuiditur religioni, vt supra * habitum est. Ergo sanctitas non est idem quod religio.

SED contra est, quod dicitur Luc. 1. Seruiamus illi in sanctitate, & iustitia. Sed seruire Deo pertinet ad religionem, vt supra * habitum est. Ergo religio est idem sanctitati.

a. 1. ad 3
q. ar. 3.
ad secundum.

RESPONDEO dicendum, quod nomen sanctitatis duo videtur importare. Vno quidem modo munditiam. Et huic significationi competit nomen Græcum. Dicitur enim agios, quasi, sine terra. Alio modo importat firmitatem. Vnde apud antiquos sancta dicebantur quæ legibus erant munita, vt violari non deberent. Vnde & dicitur aliquid esse sancitum: quia est lege firmatum. Potest etiam secundum Latinos hoc nomen, sanctus, ad munditiam pertinere: vt intelligatur sanctus quasi sanguine tinctus: eo quod antiquitus illi qui purificari volebant, sanguine hostiæ tangebantur, vt * Isidor. dicit in lib. Etymol. Et

l. 10. Etym.
c. 18. incipit sapientia
sicut. prim.

utraque significatio competit, vt sanctitas attribuitur his quæ diuino cultui applicantur: ita quod non solum homines, sed etiam templum, & vasa, & alia huiusmodi sanctificari dicantur ex hoc, quod cultui diuino applicantur. Munditia enim necessaria est ad hoc, quod mens Deo applicetur: quia mens humana inquinatur ex hoc, quod inferioribus rebus coniungitur: sicut quælibet res ex immixtione peioris descendit, vt argentum ex immixtione plumbi. Oportet autem, quod mens ab inferioribus rebus abstrahatur ad hoc quod supremæ rei possit coniungi. Et ideo mens sine munditia Deo applicari non potest. Vnde ad Hebr. 12. dicitur, Pacem sequimini cum omnibus, & sanctimoniam, sine qua nemo videbit Deum. Firmitas etiam exigitur ad hoc quod mens Deo applicetur: applicatur enim ei sicut vltimo fini, & primo principio. Huiusmodi autem oportet maximè immobilia esse. Vnde dicebat Apost. Rom. 8. Certus sum, quod neque mors, neque vita, separabit me à charitate Dei. Sic ergo sanctitas dicitur per quam mens hominis

nis seipsam, & suos actus applicat Deo. Vnde non differt à religione secundum essentiam, sed solum ratione. Nam religio dicitur secundum quòd exhibet Deo debitum famulatum in his quæ perrinent specialiter ad cultum diuinum: sicut in sacrificijs, oblationibus, & alijs huiusmodi. Sanctitas autem dicitur secundum quòd homo non solum hæc, sed aliarum virtutum opera refert in Deum: vel secundum quòd homo se disponit per bona quædam opera, ad cultum diuinum.

Ad primum ergo dicendum, quòd sanctitas est quædam specialis virtus secundum essentiam. Et secundum hoc est quodammodo eadem religioni. Habet autem quandam generalitatem, secundum quòd omnes virtutum actus per imperium ordinat in bonum diuinum: sicut & iustitia legalis dicitur generalis virtus, in quantum ordinat omnium virtutum actus in bonum commune.

Ad secundum dicendum, quòd temperantia mundiciam quidem operatur: non tamen ita quòd habeat rationem sanctitatis: nisi refecatur in Deum. Vnde de ipsa virginitate dicit † Aug. in lib. de Virginitate, quòd non quia virginitas est, sed quia Deo dicata est, honoratur.

c. 8. circa prim. 106.

Ad tertium dicendum, quòd sanctitas distincta est à religione propter differentiam prædictam, non quia differunt re, sed ratione, vt * dictum est.

in 10. 47.

QVÆST. LXXXII.

De deuotione, in quatuor articulos diuisa.

Deinde considerandum est de actibus religionis.

¶ Et primo de actibus interioribus, qui secundum prædicta sunt principaliores.

¶ Secundo, de actibus exterioribus qui sunt secundarij. Interiores autem actus religionis videntur esse deuotio & oratio.

¶ Primo ergo de deuotione agendum est.

¶ Secundo de oratione.

¶ Circa primum quærentur quatuor.

S 3

¶ Pri-